

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év március hó 9. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A személyes adattal visszaélés vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. és II. rendű pótmagánvádló által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.27.257/2008/2. számú és a Fővárosi Bíróság 22.Bf.5888/2009/2. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült költségeiket a pótmagánvádlók maguk viselik.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztői újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthatnak be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2008. október 22-én meghozott - és a Fővárosi Bíróság 22.Bf.5888/2009/2. számú végzése folytán 2009. március 17-én jogerőre emelkedett - 14.B.27.257/2008/2. számú végzésével a személyes adattal visszaélés vétsége miatt a terhelt ellen indult büntetőeljárást megszüntette.

A vádindítvány szerint 2003. május 9-ig F.J. az M.K.K. elnöke, G.K. pedig főtitkára volt. Részükre az M.K.K. a tiszteletdíjat az általuk közölt bankszámlára utalta át. 2003. május 9-ét követően a bankszámlaszámot tartalmazó iratokat a M.K.K. az adóügyi és számviteli szabályok értelmében számviteli iratként őrizte.

A Legfelsőbb Bíróság a Pfv.21.157/2007/4. számú ítéletével kötelezte az alperes M.K.K.-t, hogy F.J. és G.K. részére perköltség címén 40-40000 forintot fizessen meg.

F.J. és G.K. írásban kérte az M.K.K. elnökétől a fenti összeg 2008. február 25-ig történő kiegyenlítését.

A terhelt, mint főtitkár 2008. február 18-án kelt levelében az átutalás lebonyolítása érdekében kérte a sértettektől, hogy a bankszámlaszámukat bocsássák az M.K.K. rendelkezésére.

Erre válaszolva F.J. és G.K. levélben tájékoztatta az M.K.K. elnökét arról, hogy a nekik járó összeg postai átutalását kérik, a bankszámlaszámukat nem kívánják megadni. A terhelt 2008. február 25-ei levelében azt közölte F.J.-vel és G.K.-val, hogy - a házipénztár 2007. január 1-ei megszűnése miatt - az M.K.K. minden fizetési kötelezettségét csak átutalással tudja teljesíteni. Egyben ismételten kérte a számlaszám megadását.

Annak ellenére, hogy F.J. és G.K. a bankszámlaszámát nem közölte, a terhelt 2005. március 5-én a 40-40000 forintot az M.K.K. 2003. évi könyvelési anyagából nyert adatok alapján az ott szereplő bankszámlákra átutaltatta.

Az elsőfokú bíróság a tárgyalás előkészítése keretében meghozott végzésével a 2 rendbeli személyes adattal visszaélés vétsége miatt indult büntetőeljárást a Be. 267.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megszüntette, mert álláspontja szerint a cselekmény - jelentős érdeksérelem hiányában - nem bűncselekmény. Ezt az érvelést a pótmagánvádlók fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság is helyesnek tartotta.

A másodfokú bíróság határozata ellen 2009. augusztus 17-én a pótmagánvádlók terjesztettek elő felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére.

Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság - a rövidített indokolásra is tekintettel - az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Ez pedig a Be. 373.§-a (1) bekezdésének III. a) pontja értelmében a Be. 416.§-a (1) bekezdésének c) pontja alá eső felülvizsgálati ok.

Ezen túlmenően az indítványukat a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjában írt felülvizsgálati okra is alapították. Hivatkoztak arra, hogy a terhelt a személyes adatokat jogellenesen a céltól eltérően kezelte. A jogellenes adatfelhasználás pedig a sértettek érdekeit jelentősen sértette, hiszen a bankszámlaszám további felhasználása folytán lehetővé vált az adóügyi kezelési időtartam meghosszabbodása, valamint az esetleges inkasszó is, nem szólva arról, hogy a számláról a pénzfelvételért fizetni kell. Az átutalásból előny kizárólag az M.K.K.-nál jelentkezett.

Az eredmény bekövetkezésének hiányában viszont felmerül a cselekmény kísérletként értékelése is. Nem célzatos cselekményről van szó, az eredményhez a gondatlanság is elegendő.

A terhelt védője a megtámadott határozatok hatályukban fenntartását kérte.

A pótmagánvádlók felülvizsgálati indítványa nem alapos.

A Btk. 177/A. §-ának (1) bekezdése értelmében a személyes adattal visszaélés vétségét az követi el, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével - egyebek mellett - jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, s ezzel más vagy mások érdekeit jelentősen sérti. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv) 2. §-ának 1. pontja szerint személyes adat alatt bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat értendő, amely a 3.§ (1) bekezdéséből és 5.§ (1) bekezdéséből kitűnően csak az érintett hozzájárulásával, illetőleg jogszabály rendelkezése alapján célhoz kötötten kezelhető. Az Avtv. 2.§-ának 9. pontja pedig az adat felhasználását az adatkezelés fogalma alá vonja.

A magánszemély banknál vezetett folyószámlájára vonatkozó adatok - ideértve a számlaszámot is - személyes adatnak tekintendők. A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállást figyelembe véve az sem kétséges, hogy az M.K.K. a pótmagánvádlók bankszámlájára vonatkozó adatokat - nevezettek felhatalmazása alapján - abból a célból kezelte, hogy azokra a tiszteletdíjat átutalják. 2003. május 9-ét követően azonban a pótmagánvádlók tisztsége megszűnt. 2008. március 5-én a 40-40000 forint átutalására sem tiszteletdíj, hanem perköltség megfizetése címen került sor, annak ellenére, hogy a pótmagánvádlók ehhez nem adták a hozzájárulásukat. Ebből következően viszont a terhelt a pótmagánvádlók személyes adatát jogosulatlanul kezelte /használta/ fel.

A személyes adattal visszaélés azonban materiális bűncselekmény, amelynél az eredmény nem más, - mint az elkövetési magatartással okozati összefüggésben bekövetkező - jelentős érdeksérelem, ami személyes vagy vagyoni jellegű egyaránt lehet. Jelentős az érdeksérelem akkor, ha a személyes adattal visszaélés nyilvánvaló szakmai, egzisztenciális hátránnyal, vagy a perszonális viszonyok megromlásával, a családi béke felborulásával jár. Az pedig, hogy más vagy mások érdekei jelentősen sérültek-e, objektív kritériumok alapján ítélendő meg, s nem aszerint, hogy a sérelmet szenvedő azt miként értékeli.

A jelen ügyben viszont a terhelt azzal, hogy a pótmagánvádlók 2003 óta nem használt bankszámlájának számát a nyilvántartásból kikérte és megismerte, majd - az érintettek tiltakozása ellenére - azon javukra átutalást teljesített, jelentős érdeksérelmet nem okozott. Eredmény hiányában pedig a Btk. 177/A.§-ának (1) bekezdésében foglalt bűncselekmény nem valósult meg.

Materiális bűncselekmények esetén kísérletről akkor lehet szó, ha a szándék az alapeseti tényállási elemeket és az eredményt is átfogja, az eredmény azonban - noha az elkövető azt kívánta, vagy abba beleegyezett - nem következett be.

Vegyes bűnösség esetében (tehát ha az alapeseti tényállásra szándékosság, a lehetséges következményekre pedig csak gondatlanság terjedne ki) eredmény hiányában a kísérlet fogalmilag kizárt.

A pótmagánvádlók által felvázolt lehetséges, de be nem állt érdeksérelmek (az öt éven belüli esetleges adóhatósági ellenőrzés, illetőleg az inkasszó lehetősége) tekintetében viszont az egyenes vagy eshetőleges szándék, s ebből következően a személyes adattal visszaélés vétsége kísérletének a terhelt terhére történő megállapíthatósága fel sem merül.

A Be. 6. §-a (3) bekezdésének a) pontja értelmében büntetőeljárás akadály az, ha a cselekmény nem bűncselekmény. Amennyiben pedig már az indítványból egyértelműen megállapítható, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény, a bíróságnak a Be. 267.§-a (1) bekezdésének a) pontjából kitűnően a tárgyalás előkészítése keretében meg kell szüntetnie az eljárást, hiszen a jelzett eljárási akadály kizárja az eljárás folytatását.

Ehhez képest tehát törvényesen járt el az első- és másodfokú bíróság, amikor - indokolási kötelezettségének messzemenően eleget téve - a terhelttel szemben indított büntetőeljárást megszüntette.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság - nem adva helyt a felülvizsgálati indítványnak - a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján hatályukban fenntartotta.

A nyilvános ülésen a pótmagánvádlók részéről felmerült költség a pótmagánvádlók terhén marad.

A Legfelsőbb Bíróság végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, illetve a Be. 416.§-a (4) bekezdésének b) pontja értelmében nincs helye, s a pótmagánvádlók az alapügyben újabb felülvizsgálati indítványt a Be. 418.§-ának (3) bekezdéséből kitűnően már nem nyújthatnak be.

Budapest, 2010. március 9.

*Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k.
előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró.*

A kiadmány hiteléül:

írnok

MM